

वने । वातेषु मृगयाश्चैव तृणविन्दोरध्यात्मम् भा०
श० ६२ अ० । “तृणविन्दुप्रसादाच्च धौस्यस्य च महात्मनः”
भा० वि० १२ अ० । “श्रीपदीमात्रमेव तृणविन्दो-
रनुज्ञया” भा० व० २६२ अ० । “चरतः किञ्च इचरं
नयः तृणविन्दोः प्रतिगङ्कितः पुरा” रघुः ।
तृणविन्दुसरः इतः । तृणविन्दोः कृतेः सरोरूपे तीर्थे तृ-
णानां भारते उक्तं यथा “मरुभूमेः शिरः स्थानं तृण-
विन्दुसरः प्रति” भा० द० २५७ अ० ।
तृणवीज न० इतः । ग्रामाको धान्यो रत्नमा० ।
तृणशीत न० तृणेषु शीतम् । शक्यतृणे गन्धतृणे रत्नमा० ।
२ जलपिप्पल्यां स्त्री राजनि० ।
तृणशून्य न० । तृणमिव शून्यं फलरहितम् । केतकीपुष्पे २ म-
ल्लिकायाश्चेदि० तयोः फलरहितत्वात्तथात्वम् । तृणेश-
न्यम् । २ तृणरहिते लि० ।
तृणशुली स्त्री तृणं शून्यमिव नोच्छ्रायं यस्याः गौरा० स्त्री ।
जतानेदे । “सुरस्यास्तृणशुल्याश्च सिन्धुवारस्य यानि च”
(उष्माणि) सुश्रु० ।
तृणशोषक पुं स्त्री तृणमपि शोषयति शुष्क-णिच्-कृष् उप०
स० । राजिमत्सर्पभेदे । अहिगच्छे ५८ । पुच्छे इत्यम् ।
तृणशौण्डिका स्त्री तृणेषु शौण्डिका । लघुकैतकीदृशे ।
पारस्करनिघण्टुः । [हारा० ।
तृणषट्पद पुं तृणमिव षट्पदः । (शेखरा) वरोले
तृणसारा स्त्री तृणस्यैव सारोऽस्याः । शकदल्याम् हारा० ।
तस्याः सर्वथाऽसारत्वात्तथात्वम् ।
तृणसिंह पुं तृणे-विंङ् इव । कुठारे शब्दार्थक० ।
तृणसोमाङ्गिरस पुं दक्षिणदिक्स्थिते धर्मराजस्य कृत्विग्भेदे
“उन्मुचुः प्रमुचुश्चैव स्रज्यात्त्रेयश्च धीर्यवान् । इदं
शोर्द्धवाङ्मय तृणसोमाङ्गिरास्तथा । मित्रावरुणयोः
पुत्रस्तथाऽगस्त्यः प्रतापवान् । धर्मराजत्विजः सप्त-
दक्षिणां दिग्भाषिताः भा० अष्ट० १५० अ० ।
तृणस्कन्द तृणमिव स्कन्दति स्कन्द-कृष् । तृणवृक्षान-
स्त्रभावे “तृणस्कन्दस्य तु विभः” अष्ट० ११७ २१२ ।
तृणहर्म्य पुं न० तृणव्याप्तौ हर्म्यः । तृणव्याप्ते हर्म्ये हारा० ।
तृणाङ्गिपु पुं तृणरूपोऽङ्गिपुः । मन्वानतृणे राजनि० ।
तृणाग्नि पुं तृणजातोऽग्निः शा० त० । तार्णे यज्ञो त्रिका० ।
“ब्राह्मणस्त्वनधीयानस्तृणाग्निरिव शास्यति” मनुः ।
तृणाञ्जन पुं तृणमिश्राञ्जनः । लज्जतासे त्रिका० ।
तृणाटवी स्त्री तृणप्रचुराटवी । तृणमये वने हेम० ।

तृणाद्य न० तृणेषु आटवम् । पर्वतजाते तृणे राजनि० ।
तृणादि पुं चतुरार्यां सप्रत्ययनिमित्ते शब्दगण स च गणः
पा० ग० क० उक्तो यथा
“तृण, नङ्, मूज, वन, पर्व, वर्य, वराण, विह, पुल,
फल, अर्जुन, अर्ण, सुवर्ण, प्रल, चरण, वसु” ।
तृणाम्ब न० तृणेषु अम्बम् । तृणजलवणे राजनि० ।
तृणारणिन्याय पुं तृणसारणेच वज्रजनने यथा परस्पर-
निरपेक्षतया कारणत्वमेव स्नातन्त्र्येण कारणतासूचके
न्यायभेदे ।
तृणावर्त्त पुं तृणमावर्त्तयति भ्रमयति आ+वृत्-णिच्-कृष् ।
१ वात्यारूपे वातसमूहे (वृक्षां) २ तद्वज्रजन्मभ्रामके कसुरभेदे पुं
तृणासृज् न० तृणेषु अस्त्रगिरि रक्तत्वात् । तृणकुडुमे राजनि०
तृणेषु पुं तृणमिज्जुरिव सधुररसत्वात् । वल्लजायां राजनि० ।
तृणेन्द्र पुं तृणमिन्द्र इव । तृणराजे तावे दृशे । “हकी-
बल इति स्थाता भविष्यति धराधरः । त्रिशिरास्तस्य
देवस्य शतशुभ्रमयोद्गुमः । ध्वजस्तृणेन्द्रो देवस्य भवि-
ष्यति रचान्वितः” भा० आत० १४७ अ० ।
तृणोत्तम पुं तृणेषु उत्तमः । उच्छेदे तृणे राजनि० ।
तृणोद्भव पुं तृणेषुद्भवति उद्+भू-कृच् । १ नीवारे धान्यभेदे
राजनि० । २ तृणजाते वज्रो च २ तज्जातमात्रे लि० ।
तृणोल्का स्त्री तृणजाता उल्का । तृणजायासृज्कायाम्
“न हि तापयितुं शक्यं सागराभ्यस्तृणोल्कायां” हितो०
“तृणोल्कया ज्ञायते जातरूपं दृष्टेन भद्रो व्यवहारेण
साधुः” भा० उ० १४ अ० । [घर] हेमच० ।
तृणौकस्मिन् तृणनिर्मितभोकः । तृणनिर्मिते दृशे (खडेर
तृणौषध न० तृणात्मकमौषधम् । एलवालुकास्ये गन्धद्रव्ये
शब्दच० ।
तृण्या स्त्री तृणानां समूहः प्राशा० य । तृणसमूहे ।
तृतीय लि० तृतीयाणां पूरणः लि+तीयत्वे संप्रसारणस्य । तृतीयाणां
पूरणे । “वाग्दण्डं प्रथमं जुह्यात् धिगुपण्डं तदनन्तरम् ।
तृतीयं धनदण्डं तु वधदण्डं ततः परम्” । “प्रातः
प्रथमतः पिण्डं निर्वपेत् पुलिकासुतः । द्वितीयम् पिण्ड-
स्तस्यास्तृतीयं तत्पितुः पितुः” मनुः ।
तृतीयक पुं तृतीयेऽङ्गि भवः रोगः कन् । तृतीयादनभने
उपरभेदे स च “दिनमेकमतिक्रम्य सो भवेत् स तृती-
यकः” इत्युक्तलक्षणः । “वाताधिकत्वात् प्रवृद्धिर्न तृतीया-
स्तृतीयकश्चापि चतुर्थकश्च” सुश्रुतः ।
तृतीयप्रकृति स्त्री तृतीया प्रकृतिः प्रकारः । स्त्रीपुंशो-